

V Bruseli 11. septembra 2020
(OR. en)

10698/20

MI 324
COMPET 397

POZNÁMKA K BODU I/A

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Č. predch. dok.:	10066/20
Predmet:	Závery o prehĺbenom jednotnom trhu pre rozsiahlu obnovu a konkurencieschopnú, udržateľnú Európu

1. Komisia 10. marca 2020 uverejnila oznámenie o dlhodobom akčnom pláne na lepšie vykonávanie a presadzovanie pravidiel jednotného trhu¹ a oznámenie o identifikácii a riešení prekážok na jednotnom trhu².
2. Predsedníctvo predložilo 1. júla 2020 návrh záverov Rady o prehĺbenom jednotnom trhu pre rozsiahlu obnovu a konkurencieschopnú, udržateľnú Európu“, ktorý preskúmala pracovná skupina pre konkurencieschopnosť a rast (vnútorný trh) 1. júla, 7. júla, 14. júla a 22. júla 2020. Rokovania v pracovnej skupine prispeli k vyriešeniu všetkých otvorených otázok a viedli k širokej podpore znenia, ktoré sa uvádza v prílohe k tejto poznámke.

¹ ST 6778/20

² ST 6779/20 + ADD 1

3. Výbor stálych predstaviteľov sa preto vyzýva, aby schválil návrh záverov Rady uvedený v prílohe k tejto poznámke a predložil ho Rade na prijatie ako bod A na jednom z jej nadchádzajúcich zasadnutí.
-

Prehĺbený jednotný trh pre rozsiahlu obnovu a konkurencieschopnú, udržateľnú Európu

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

1. PRIPOMÍNA

- závery Európskej rady z 21. júla 2020³, v ktorých sa zdôraznilo, že kríza COVID-19 si vyžaduje nebyvalé úsilie a inovačný prístup, ktorými sa podporí konvergencia, odolnosť a transformácia v Európskej únii;
- závery Európskej rady z 20. júna 2019⁴ obsahujúce nový strategický program na roky 2019 – 2024, v ktorých sa vyzvalo na integrovanejší prístup spájajúci všetky relevantné politiky a rozmery a – pokiaľ ide o jednotný trh vo všetkých jeho rozmeroch (aspektoch) – na odvážnu, komplexnú a progresívnu dlhodobú stratégiu;
- spoločné ministerské vyhlásenie ministrov EÚ zodpovedných za priemysel a vnútorný trh z 12. júna 2020⁵, v ktorom sa zdôraznil pretrvávajúci význam „balíka z marca 2020“, v ktorom sa stanovuje nová priemyselná stratégia, stratégia pre MSP, akčný plán pre presadzovanie jednotného trhu⁶, analýza zostávajúcich prekážok pre jednotný trh⁷ a nový akčný plán pre obehové hospodárstvo a v ktorom sa takisto zdôraznila dôležitosť „Plánu obnovy pre Európu“;
- svoje závery z 27. mája 2019⁸ o „novej úrovni ambícií pre konkurencieschopný jednotný trh“, v ktorých sa ďalej zdôrazňuje potreba prehĺbenia jednotného trhu s cieľom poskytnúť základňu pre úspešný prechod k efektívnej, súdržnej, vyváženej a udržateľnej Európe opierajúcej sa o digitálny rozvoj;

³ EUCO 10/20.

⁴ EUCO 9/19.

⁵ Tlačová správa 385/20.

⁶ 6778/20.

⁷ 6779/20.

⁸ 9743/19.

- závery Európskej rady z 22. marca 2019⁹, v ktorých sa vyzýva na integrovaný prístup, ktorý bude spájať všetky relevantné politiky a dimenzie s cieľom dosiahnuť silnú hospodársku základňu, a predovšetkým na ďalšie prehĺbenie a posilnenie jednotného trhu s osobitným dôrazom na rozvoj ekonomiky služieb a posilňovanie postavenia digitálnych služieb, odstránenie zostávajúcich neopodstatnených prekážok a zabránenie vytváraniu nových prekážok, ako aj na ďalšie prehĺbenie únie kapitálových trhov a energetickej únie a na zabezpečenie spravodlivého a účinného zdaňovania;

Kľúčový moment na posilnenie a prehĺbenie jednotného trhu

2. ZDÔRAZŇUJE, že silný, spravodlivý, inkluzívny a odolný jednotný trh založený na jasných a dodržiavaných pravidlách predstavuje ekonomické ukotvenie európskej integrácie a je hlavnou hybnou silou konkurencieschopnosti, rastu a vytvárania pracovných miest v EÚ a základným kameňom pre jednotu EÚ, ako aj pre postavenie Európy na globálnej scéne;
3. UZNÁVA, že hospodársky pokles na celom svete a v EÚ zapríčinený krízou spôsobenou pandémiou COVID-19 má vážny vplyv na väčšinu podnikov v EÚ, najmä na MSP a startupy, z ktorých mnohé čelia existenčnej hrozbe; ZDÔRAZŇUJE, že cieľom je čeliť tejto kríze spoločne, dosiahnuť pre EÚ udržateľnú obnovu a vyjsť z krízy silnejší ako predtým; ZDÔRAZŇUJE, že v tejto súvislosti je solidarita a spoločné úsilie nevyhnutné na rýchlu obnovu nielen preto, že sa nimi zabezpečí rýchla a cieleňá finančná pomoc najviac postihnutým podnikom, ale aj preto, že sa zníži zaťaženie, zmenší byrokracia a prekážky a zlepšia sa rámcové podmienky pre podniky, a to aj v sektore služieb;

⁹ EUCO 1/19.

4. ZDÔRAZŇUJE význam tak zelenej, ako aj digitálnej transformácie ako hnacích síl európskej obnovy a rastu; ZDÔRAZŇUJE príležitosti na transformáciu EÚ na udržateľné, klimaticky neutrálne, obehové a digitálne hospodárstvo, ktoré sa uvádzajú v Európskej zelenej dohode¹⁰ a novej európskej digitálnej stratégii¹¹; KONŠTATUJE, že je potrebné zabezpečiť spravodlivý, udržateľný a sociálne vyvážený prechod a zohľadniť vnútroštátne okolnosti v členských štátoch, aby sa zaručilo, že sa na nikoho nezabudne;
5. POZNAMENÁVA, že súčasným výzvam je potrebné čeliť v čoraz zložitejšom medzinárodnom prostredí; a preto PODČIARKUJE, že je dôležité posilňovať hospodársku a sociálnu odolnosť EÚ a zároveň dodržiavať zásady otvoreného hospodárstva vrátane voľného, spravodlivého a udržateľného obchodu a strategickej autonómie v rámci kľúčových technológií, hodnotových reťazcov a najcitlivejších priemyselných ekosystémov;
6. PRÍZVUKUJE, že pre celkovú konkurencieschopnosť, rozsiahlu obnovu a úspešnú zelenú a digitálnu transformáciu je zásadný integrovaný prístup k posilneniu a prehĺbeniu jednotného trhu; ZDÔRAZŇUJE, že jednotný trh je spoločným verejným statkom, ktorý môže plniť svoju úlohu kolektívneho strategického zdroja EÚ, len ak sa odstráni fragmentácia a prekážky jednotného trhu; POUKAZUJE na dôležitosť využívania najúčinnějších regulačných a neregulačných nástrojov, a najmä harmonizácie a vzájomného uznávania, pre posilnenie a prehĺbenie jednotného trhu;
7. DÔRAZNE PRÍZVUKUJE, že sa nachádzame v kľúčovom momente na vyvodenie ponaučení z krízy spôsobenej pandémiou COVID-19, odstránenie existujúcich nedostatkov na jednotnom trhu, vrátane súvisiacich právnych predpisov, a na dodanie nového impulzu v kontexte podpory obnovy a dlhodobej konkurencieschopnosti našich podnikov, najmä MSP; preto PODČIARKUJE potrebu prijať okamžité opatrenia s konkrétnymi operačnými cieľmi a ambicióznymi a realistickými lehotami, ako sa zdôrazňuje ďalej, ako aj svoje odhodlanie posilniť jednotný trh a zaručiť rovnaké podmienky v súlade s týmito prioritami;

¹⁰ 15015/19 a 12256/16 ADD1.

¹¹ 6237/20, 6266/20, 6250/20, 6263/20 a 8711/20.

Správa jednotného trhu

8. UZNÁVA, že jednotný trh je počas krízy spôsobenej pandémiou COVID-19 pod značným tlakom a že členské štáty zaviedli obmedzenia, ktoré naň majú výrazný dosah; ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné zabezpečiť, aby dočasné opatrenia vykonané z dôvodu krízy nevedli k trvalým narušeniam jednotného trhu;
9. PRIPOMÍNA, že jednotný trh je založený na „štyroch slobodách“, ktoré sa uplatňujú v súlade s pravidlami a zásadami zakotvenými v zmluvách; preto VYZÝVA členské štáty, aby čo najrýchlejšie odstránili zostávajúce dočasné obmedzenia zavedené v súvislosti s krízou COVID-19; NALIEHAVO VYZÝVA inštitúcie EÚ, a najmä Komisiu, aby obnovili a zabezpečili úplnú integritu jednotného trhu, zaručili proporcionalitu a nediskrimináciu občanov a podnikov EÚ a v prípade potreby prijali ďalšie rýchle a rozhodné opatrenia na zabezpečenie zodpovedného a koordinovaného zrušenia takýchto obmedzení; ZDÔRAZŇUJE, že obnovenie jednotného trhu do stavu pred krízou spôsobenou pandémiou COVID-19 nebude stačiť a že jednotný trh je potrebné ďalej zlepšovať a prehľbovať, najmä v záujme podpory obnovy európskeho hospodárstva;
10. ZDÔRAZŇUJE potrebu zlepšiť správu jednotného trhu, aby sa zvýšila jeho odolnosť, a zabrániť jeho obmedzeniam, a to aj v prípade možných budúcich kríz; PODČIARKUJE význam posilnenia ekosystémov a investovania – najmä v strategických hodnotových reťazcoch a kľúčových technológiách v EÚ – a zabezpečenia ich cezhraničného fungovania, predovšetkým v podmienkach krízy a vo všeobecnosti; preto PRÍZVUKUJE, že je dôležité plne využívať existujúce postupy týkajúce sa poskytovania informácií, koordinácie a spolupráce medzi členskými štátmi a Komisiou;

Vykonávanie a presadzovanie pravidiel jednotného trhu

11. VÍTA dlhodobý akčný plán na lepšie vykonávanie a presadzovanie pravidiel jednotného trhu, ktorý Komisia predložila 10. marca 2020¹²; ZDÔRAZŇUJE dôležitosť zvyšovania informovanosti, budovania kapacít a uľahčovania spolupráce medzi orgánmi verejnej moci v rôznych členských štátoch ako praktických opatrení na zlepšenie predchádzania regulačným prekážkam a vykonávania a presadzovania pravidiel jednotného trhu;
12. PODČIARKUJE, že riadne presadzovanie pravidiel jednotného trhu a ich dodržiavanie je nevyhnutné na posilnenie dôvery a istoty spotrebiteľov, ako aj na vytvorenie rovnakých podmienok pre všetky podniky, s osobitným zameraním na rámec pre dohľad nad trhom, bezpečnosť výrobkov a vzájomné uznávanie¹³;
13. VÍTA zriadenie pracovnej skupiny pre presadzovanie pravidiel jednotného trhu (SMET) pozostávajúcej z členských štátov a Komisie; PRÍZVUKUJE, že jej práca by na základe silného mandátu mala byť orientovaná na ciele, jasne vymedzená, mala by rešpektovať právomoci a zodpovednosť členských štátov a Komisie a mala by byť odlišná od úlohy a mandátov iných orgánov, ktoré sa zaoberajú otázkami jednotného trhu; DOMNIEVA SA, že pracovná skupina SMET by sa mala zamerať na vykonávanie, uplatňovanie a presadzovanie pravidiel jednotného trhu, ako aj na predchádzanie novým obmedzeniam; NAVRHUJE, aby sa pracovná skupina SMET využívala ako orgán na vysokej úrovni, ktorý by mala dopĺňať práca na technickej úrovni; ZDÔRAZŇUJE, že pracovná skupina SMET by mala identifikovať a prioritizovať najnaliehavejšie existujúce prekážky a prijímať konkrétne opatrenia na ich riešenie a odstránenie;

¹² 6778/20.

¹³ Nariadenie 2019/1020 o dohľade nad trhom a súlade, nariadenie 2019/515 o vzájomnom uznávaní a smernica 2001/95 o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

14. VYZDVIHUJE význam siete SOLVIT a jej databázy v súvislosti s identifikovaním najnaliehavejších prekážok jednotného trhu; VYZÝVA Komisiu a členské štáty, aby sieť SOLVIT orientovali na potreby komerčných používateľov a aby spolu pripravili ciele činnosti zamerané na zvyšovanie informovanosti s cieľom propagovať sieť SOLVIT v rámci podnikateľskej komunity; NALIEHAVO VYZÝVA Komisiu a členské štáty, aby nadviazali na opakujúce sa a štrukturálne prípady siete SOLVIT a podnikli príslušné kroky, napríklad čo najlepším využitím systému EU Pilot; ZDÔRAZŇUJE, že sieť SOLVIT môže mať pre jednotlivcov a podniky prínos len vtedy, ak ju členské štáty a Komisia určia za prioritu;
15. VÍTA návrh na vytvorenie nástroja na odstraňovanie prekážok jednotného trhu v rámci jednotnej digitálnej brány s cieľom zabezpečiť maximálnu transparentnosť v súvislosti s prekážkami, ktoré nahlasujú občania a podniky; DOMNIEVA SA, že uplatňovanie tohto nástroja by sa malo rozšíriť aj na neregulačné prekážky;
16. PODPORUJE zámer Komisie aktualizovať prehľad výsledkov jednotného trhu (Single Market Scoreboard) s cieľom lepšie monitorovať výsledky pokiaľ ide o uplatňovanie pravidiel jednotného trhu, a lepšie zohľadniť situáciu koncových používateľov na jednotnom trhu;
17. PODČIARKUJE dôležitú úlohu verejného obstarávania, pokiaľ ide o dosiahnutie súbežnej zelenej a digitálnej transformácie, a ZDÔRAZŇUJE potrebu zvýšiť informovanosť o osvedčených postupoch, a to najmä prostredníctvom využívania cielejších kritérií a nástrojov digitálneho verejného obstarávania vo všetkých relevantných prípadoch verejného obstarávania;

Prekážky jednotného trhu

18. VÍTA oznámenie Komisie z 10. marca 2020 s názvom Identifikácia a riešenie prekážok na jednotnom trhu¹⁴, ktoré obsahuje prehľad regulačných aj neregulačných prekážok jednotného trhu ovplyvňujúcich podniky, ktorý je vypracovaný z pohľadu používateľa; ZDÔRAZŇUJE, že členské štáty a Komisia majú za riešenie zistených prekážok spoločnú zodpovednosť;
19. PODĹIARKUJE, že na odstránenie akýchkoľvek pretrvávajúcich neodôvodnených prekážok a lepšie využívanie príležitostí na jednotnom trhu sú potrebné nové cielené metódy, ktoré budú viac zamerané na používateľa, a to najmä v prípadoch, v ktorých sú príležitosti na hospodárske zisky najväčšie, vrátane sektora služieb; VYZÝVA členské štáty a Komisiu, aby zintenzívnili súčasné úsilie o odstránenie fragmentácie a zníženie prekážok na všetkých úrovniach, na ktorých existujú (európskej, štátnej, regionálnej a miestnej);
20. POUKAZUJE NA príležitosti, ktoré by prinieslo optimálne fungovanie jednotného trhu so službami, a ZDÔRAZŇUJE potrebu prehĺbiť cezhraničnú integráciu trhov so službami; PODĹIARKUJE, že je nevyhnutné zlepšiť príležitosti a odstrániť zbytočné prekážky, pokiaľ ide o cezhraničný obchod s tovarom, cezhraničný obchod v oblasti služieb a mobilitu pracovnej sily, a zároveň zabezpečiť ochranu pracovníkov, ako aj to, že je potrebné zlepšiť poskytovanie informácií a zjednodušiť administratívne postupy vrátane riadneho vykonávania jednotnej digitálnej brány; PODPORUJE vývoj smerom k inkluzívnemu, modernému a fungujúcemu rámcu pre európsku digitálnu identitu založenému na nariadení eIDAS, ktorým sa všetkým Európanom široko sprístupnia použiteľné, bezpečné a interoperabilné digitálne identity s cieľom uľahčiť cezhraničný rast podnikov a zaistiť bezpečné online transakcie verejnej správy i súkromného sektora;

¹⁴ 6779/20.

Posilnený na budúcnosť pripravený jednotný trh

21. PRÍZVUKUJE, že výskum, inovácia a vývoj špičkových technológií budú mať kľúčový význam pre urýchlenie súbežnej zelenej a digitálnej transformácie; UZNÁVA, že dobre fungujúci jednotný trh je zásadný pre zabezpečenie cezhraničnej rozšíriteľnosti nových zelených, obehových a digitálnych riešení a obchodných modelov; ZDÔRAZŇUJE, že EÚ by mala oživiť európsky obehový, udržateľný a konkurencieschopný výrobný priemysel a vytvoriť dobre fungujúci trh s druhotnými materiálmi;
22. ZDÔRAZŇUJE dôležitosť európskych noriem pre jednotný trh, konkurencieschopnosť európskeho priemyslu a bezpečnosť a ochranu občanov; PODČIARKUJE, že nový legislatívny rámec a harmonizované normy majú naďalej zásadný význam pre to, aby sa EÚ stala vedúcim celosvetovým aktérom v stanovovaní noriem; V tejto súvislosti PRIPOMÍNA svoje závery z 27. februára 2020¹⁵ o budúcom rozvoji politík, ktoré podnikom ponúkajú najlepšie príležitosti začať činnosť, expandovať a zachovať si konkurencieschopnosť; UZNÁVA význam pohotového a riadneho fungovania európskeho systému normalizácie z hľadiska podpory európskych podnikov a meniaceho sa spoločenského prostredia; VYZÝVA Komisiu, aby ďalej modernizovala fungovanie systému, aby bolo možné urýchlene a náležitým spôsobom podporiť ciele európskej technologickej suverenity, súbežnú zelenú a digitálnu transformáciu a hospodársku obnovu; NALIEHAVO VYZÝVA Komisiu, aby spolupracovala so zainteresovanými stranami na hľadaní riešení na súčasné výzvy v systéme;

¹⁵ 5964/20.

23. ZDÔRAZŇUJE význam, ktorý má posilnený a plne fungujúci jednotný trh pre to, aby sa európskym spoločnostiam – a najmä najmenším a najzraniteľnejším MSP – umožnilo inovovať, rozširovať sa a prosperovať cezhranične na veľkom domácom trhu; VYZÝVA na prijatie opatrení zameraných na zabezpečenie priaznivého podnikateľského prostredia, ktoré podnikom a najmä MSP, ktoré boli výrazne postihnuté krízou spôsobenou pandémiou COVID-19, v plnej miere umožní využívať príležitosti jednotného trhu, a to aj upevnením zásady „najskôr myslieť na malých“ a tým, že sa pre MSP umožnia investície do rastu prostredníctvom uľahčenia investícií orientovaných na duševné vlastníctvo; VYZÝVA na úspešné zriadenie jednotných kontaktných miest pre MSP v členských štátoch, ktoré budú poskytovať ciele podpora, ako sa požaduje v stratégii Komisie pre MSP, a ktoré budú spolupracovať s existujúcimi sieťami, ako je SOLVIT; ZDÔRAZŇUJE dôležitú úlohu, ktorú by mal Program pre jednotný trh zohrávať pri posilňovaní a zlepšovaní jednotného trhu a pri pomáhaní MSP využívať ho;
24. PRIPOMÍNA, že v rámci jednotného trhu a na celom svete by sa mala zabezpečiť slobodná a spravodlivá hospodárska súťaž a rovnaké podmienky, aby sa zabránilo narušeniam jednotného trhu; DOMNIEVA SA, že by sa mali chrániť dlhodobé strategické záujmy Európskej únie a jej občanov, spotrebiteľov a podnikov; ZDÔRAZŇUJE, že na prevádzkovateľov, ktorí súťažia na jednotnom trhu z tretích krajín, by sa mali uplatňovať rovnaké podmienky a pravidlá ako na ich európskych partnerov, pričom treba zabezpečiť, aby EÚ zostala atraktívnym podnikateľským prostredím pre zahraničné investície; V tejto súvislosti so ZÁUJMOM OČAKÁVA rokovania o Bielej knihe o vytvorení rovnakých podmienok v oblasti zahraničných subvencií;
25. VÍTA verejnú konzultáciu o novom nástroji hospodárskej súťaže, ktorý by mal byť zameraný na štrukturálne problémy hospodárskej súťaže na jednotlivých trhoch;

26. PRIPOMÍNA, že digitalizácia je hnacím motorom intenzívnejšieho cezhraničného obchodu a integrovanejšieho jednotného trhu; ZDÔRAZŇUJE, že význam digitalizácie je horizontálny a mal by sa preto zohľadniť v politike jednotného trhu; PODČIARKUJE, že digitálna transformácia má okrem mnohých ďalších výhod potenciál výrazne znížiť zbytočné administratívne zaťaženie a náklady na dodržiavanie predpisov, a zvýšiť tým efektívnosť jednotného trhu; PODČIARKUJE, že nové politické prístupy pre jednotný trh musia byť vhodné pre digitálny vek a umožniť EÚ, aby sa v súlade s požiadavkami lepšej regulácie stala hospodárskou oblasťou s konzistentným, efektívnym, štandardne digitalizovaným a na budúcnosť uspôsobeným regulačným rámcom, ktorý je schopný zvládnuť nové a agilné obchodné modely, najmä v digitálnom hospodárstve;
27. SO ZÁUJMOM OČAKÁVA rokovania o návrhu Komisie na balík predpisov, ktoré tvoria akt o digitálnych službách, a KONŠTATUJE, že akčný plán EÚ v oblasti duševného vlastníctva môže okrem iného prispieť k stimulovaniu investícií do výskumu a vývoja a podpore kľúčových technológií;
28. UZNÁVA význam štrukturálnych reforiem na úrovni členských štátov s cieľom oživiť konkurencieschopnosť EÚ; VÍTA preto skutočnosť, že Komisia sa začala zaoberať výkonnosťou jednotného trhu a jej vzťahom so štrukturálnymi reformami v rámci procesu európskeho semestra; VYZÝVA členské štáty a Komisiu, aby na tento prístup nadviazali a aby ho ešte viac sfunkčnili;

Nový stimul pre jednotný trh

29. VYZÝVA členské štáty, aby

- účinne spolupracovali a vyčlenili primerané zdroje na lepšie vykonávanie a presadzovanie právnych predpisov EÚ v oblasti jednotného trhu vrátane spoľahlivého dohľadu nad trhom a riadneho vykonávania jednotnej digitálnej brány;
- ako prioritu účinne a praktickým spôsobom zredukovali najnaliehavejšie prekážky jednotného trhu, a to aj v sektore služieb;
- sa aktívne podieľali na vykonávaní opatrení obnovy s cieľom oživiť a ďalej prehĺbiť jednotný trh a
- vykonali potrebné reformy, ktoré môžu byť hnacou silou konkurencieschopnosti a udržateľného rastu, v neposlednom rade v kontexte procesu obnovy;

30. VYZÝVA Komisiu, aby do 15. januára 2021 predložila výročnú strategickú správu,

- zhodnotila stav vykonávania akčného plánu pre presadzovanie jednotného trhu z roku 2020 a pokrok pri odstraňovaní prekážok na jednotnom trhu, a to aj prostredníctvom opatrení plánu obnovy, zohľadňujúc pritom činnosť skupiny SMET;
- posúdila odolnosť jednotného trhu tak, že v prvom rade vyvodí ponaučenia z krízy spôsobenej pandemiou COVID-19 a zhodnotí spoľahlivosť existujúcich postupov; a
- na tomto základe zanalyzovala potrebu ďalších regulačných a neregulačných opatrení.

ZDÔRAZŇUJE, že táto správa bude základom pre prácu a pravidelné sledovanie vykonávania opatrení a míľnikov v Rade spolu s členskými štátmi; a

31. PODČIARKUJE, že Rada (konkurencieschopnosť) bude na základe tejto strategickej správy a v rámci príprav na zasadnutie Európskej rady na jar 2021 rokovať o pokroku a ďalších opatreniach, pokiaľ ide o posilnenie odolnosti jednotného trhu v záujme rozsiahlej obnovy a konkurencieschopnej, udržateľnej Európy, a tento pokrok a ďalšie opatrenia monitorovať.